Studie veřejného prostranství - sídliště Sever v Kopřivnici

Architektonicko-urbanistická studie
05/2025

Město Kopřivnice
opus architekti

„Studie veřejného prostranství - sidliště Sever v Kopřivnici“
Architektonicko-urbanistická studie veřejného prostranství

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název stavby:	Studie veřejného prostranství - sídliště Sever v Kopřivnici
Místo stavby:	Kopřivnice
Parcelní čísla - řešené uzemí:	1377/5, 584/30, 584/23, 584/28, 584/31, 584/26

ZADAVATEL	Město Kopřivnice
Sídlo:	Štefánikova 1163/12, 742 21 Kopřivnice
IČ:	00298077
DIČ:	CZ00298077
Zastoupení:	Mgr. Jiří Štěpán, vedoucí odboru rozvoje města

ZHOTOVITEL	opus architekti s.r.o.
Sídlo:	Masarykova třída 330/10, 746 01 Opava
IČ:	19415982
DIČ:	CZ19415982 (neplátce DPH)
Zastoupení:	Ing. arch. Martin Materna, jednatel
Tel:	605 950 765
@	materna@opusarch.cz
Architektonicko-urbanistické řešení:	Ing. arch. Martina Materna Ing. arch. Vendula Bažová Bc. Renata Valentová
Krajinářské řešení:	Ing. Zdeněk Strnadel

TECHNICKÉ ÚDAJE O STAVBĚ

řešené uzemí celkem	19 746 m^2
z toho území A	5 237 m^2

OBSAH

Situace širších vztahů
Koncept
Situace / 1:1000
Situace - oblast A / 1:500
Situace - oblast B1 / 1:500
Situace - oblast B2 / 1:500
Axonometrie
Reference - prvky - oblast A
Reference - materiálové řešení - oblast A
Reference - prvky - oblast B
Reference - materiálové řešení - oblast B
Koncepce zeleně
Koncepce povrchů, osvětlení, objekty
Vizualizace

Situace širších vztahů |

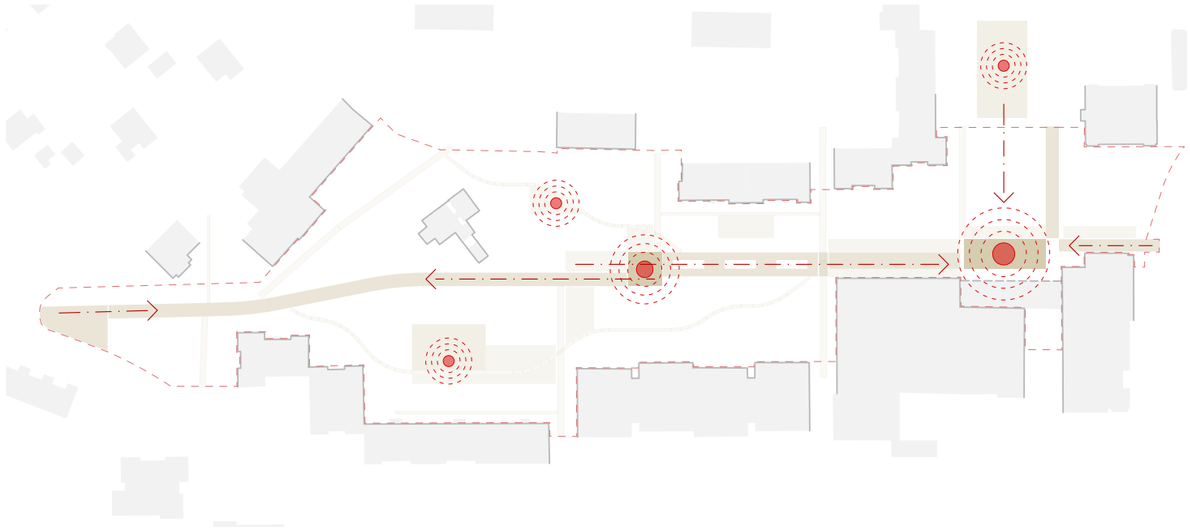

Koncept / kompozice

- kompoziční osy
- pobytová ohniska
- cestní síť a prostranství
- ohraničující zástavba

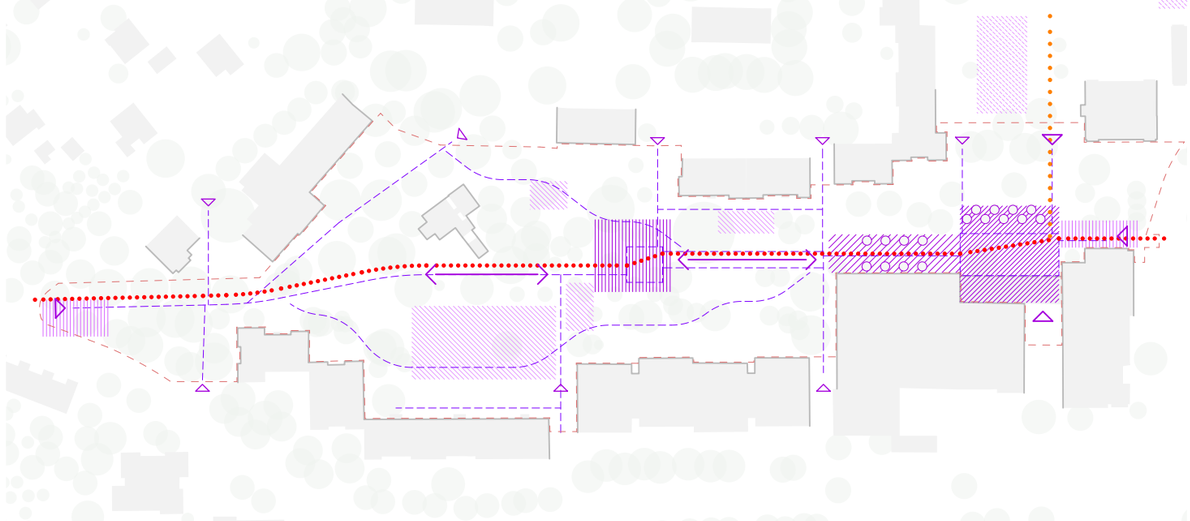

Charaktery / funkce

- veřejné prostranství - společenský život / komunikační uzel
- rozšíření hlavního prostranství / zelená brána do klidovější části vnitrobloku
- korzo / promenáda - parkový charakter / kvetoucí záhony / louky
- středové prostranství - těžiště území / místo setkávání / kompoziční bod
- herní a pobytové plochy - měkké povrchy / přírodní herní prvky
- herní plochy stávající
- vstupní body - rozšířené nástupní plochy pod korunami stromů
- cestní síť
- stávající cyklostezka
- smíšená stezka pěší + cyklisté
- vstupy do území

0 20 40 80 1:2000

Kopřivnice - veřejné prostranství sídliště Sever

Koncept

Řešené území je součástí uceleného obytného souboru tvořícího severní část města.
Po vstoupení do území se ocitáme v izolovaném ostrově plném zeleně stíněném hradbou domů. Pohybujeme se v rámci města v netypickém prostředí, v prostoru bez aut, bez popelnic a plném vzrostlých stromů. Vnímáme zašlost místa, které v sobě nese kvalitní základ urbanistického modelu městského bydlení v zeleni.

Koncept vychází z podstaty místa a z jeho kvalit. Stačí se jen pozorně dívat, nově obtáhnout původní linie a hrany, tyto doplnit novými akcenty a zabydlet kvalitním vybavením. Nedílnou vrstvou je práce se zelení, částečné otevření a prosvětlení přebujelých partii a doplnění dalších pater vegetace.
Smyslem je zpřítomnění prostoru, podpoření identity a vytvoření důvodu k setrvání.

Návrh definuje prostorovou kostru tvořenou systémem cest s páteřní linií promenády na níž se napojují příčné vazby s okolím. Do této osnovy jsou vloženy pobytové body a prostranství s různou mírou využití. Prostorovou vrstvu celé struktury tvoří systém zeleně. Principiálně je tvořena volně rozmístěnými skupinami borovic s menším podílen dalších jehličnanů, které tvoří stále zelené body prostoru. Tyto tmavé body jsou pak doplněny volně komponovanými skupinami listnatých stromů, kde převažují jírovce, lípy a javory.
Nové výsadby doplňují prostor o geometricky pojednané skupiny malokorunných ovocných stromů s kompozičními akcenty solitér.

V druhém plánu se na řešený prostor díváme jako na paletu, která sebou nese různé příběhy prolínající se do charakterů jednotlivých navazujících částí místa. Vznikají otevřenější plochy prostranství v těžištích území a na styku různých směrů pohybu, tyto jsou doplněny intimnějšími místy pod korunami stromů s akcenty kvetoucích záhonů či luk. Samostatnou vrstvou jsou herní plochy, které se vinou od středového prostranství do plochy původního hřiště v terénní sníženině doplněné lehkou clonící pergolou. Umístění vychází jak z původního schématu, tak současně využívá většího rozestupu vnějšího ohraničení domy.
Hlavní vstupy do území jsou komponovány jako zelené brány doplněny nástupní plochou, místem pro setkání.

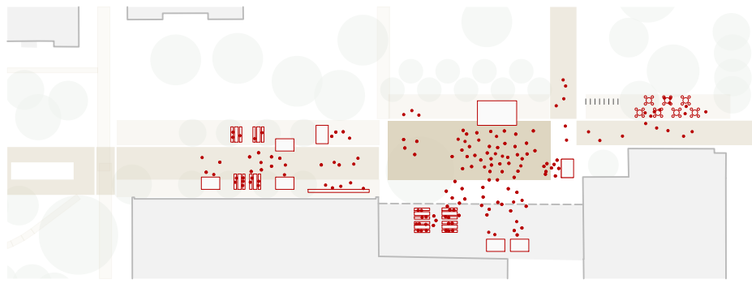

Schéma akce - kulturní akce, koncert

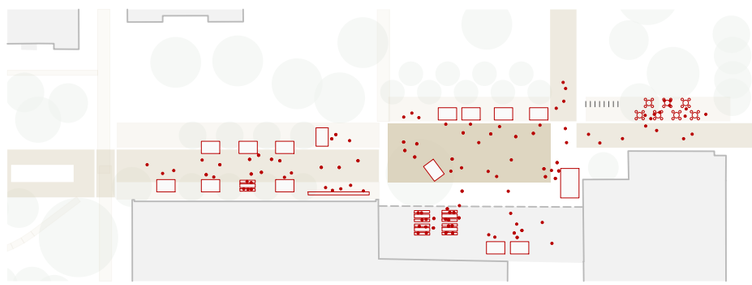

Schéma akce - trhy

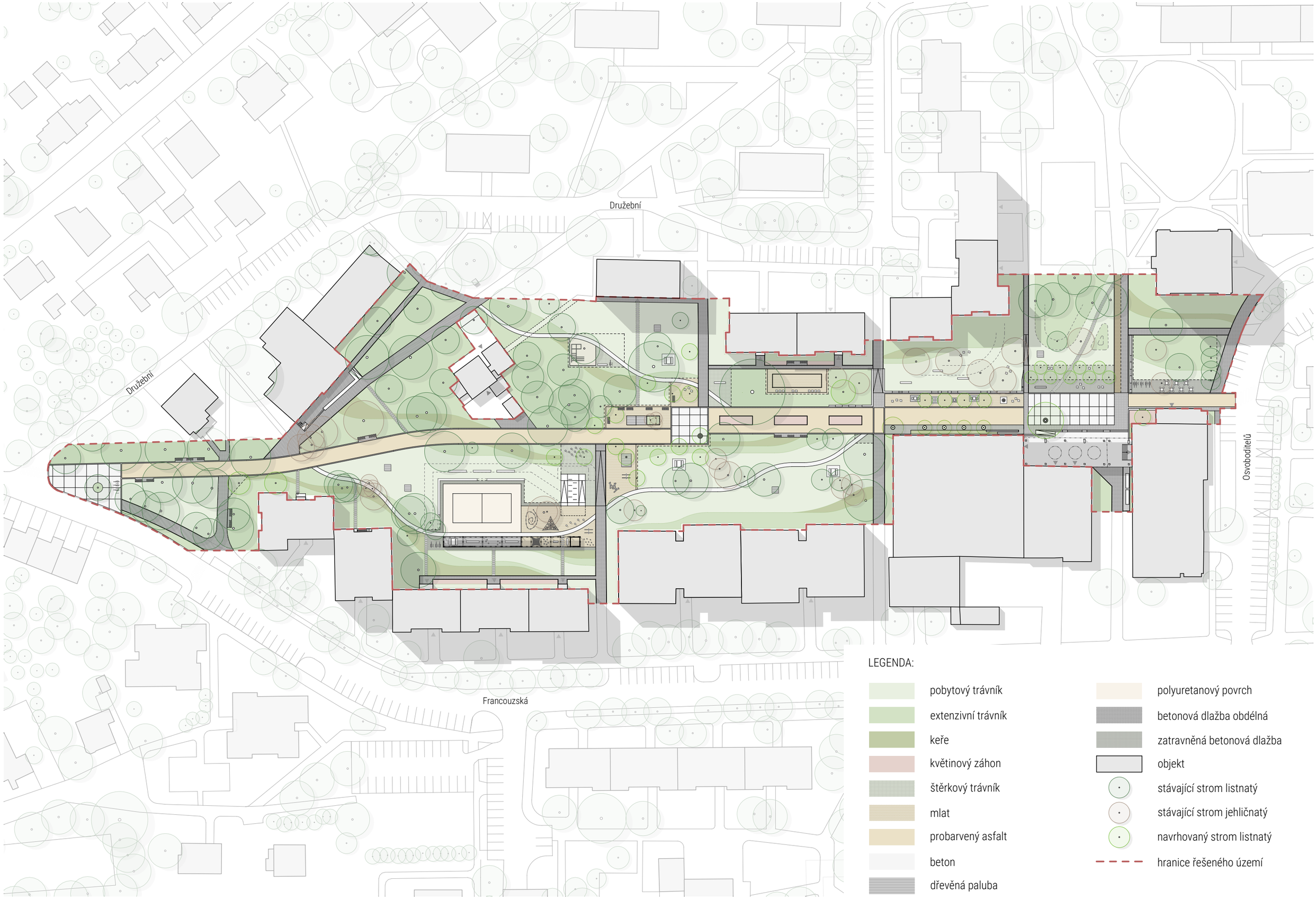

Situace - řešené území

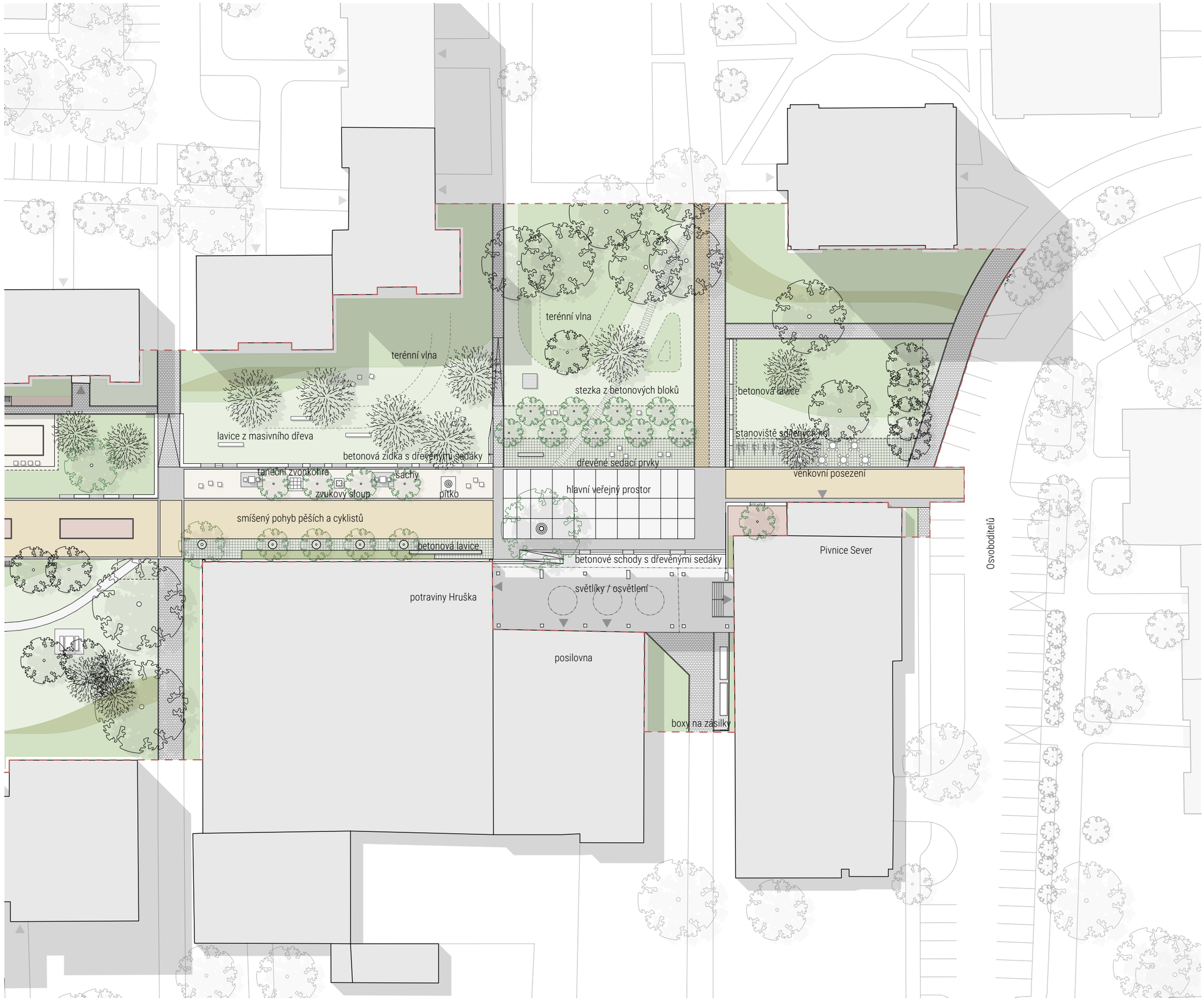

LEGENDA:

- pobytový trávník
- extenzivní trávník
- keře
- květinový záhon
- štěrkový trávník
- mlat
- probarvený asfalt
- beton
- dřevěná paluba
- polyuretanový povrch
- betonová dlažba obdélná
- zatravněná betonová dlažba
- kamenná kostka
- objekt
- stávající strom listnatý
- stávající strom jehličnatý
- navrhovaný strom listnatý
- řešeného území - část A

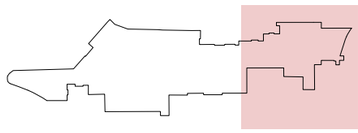

0 5 10 20 1:500

Situace - oblast A

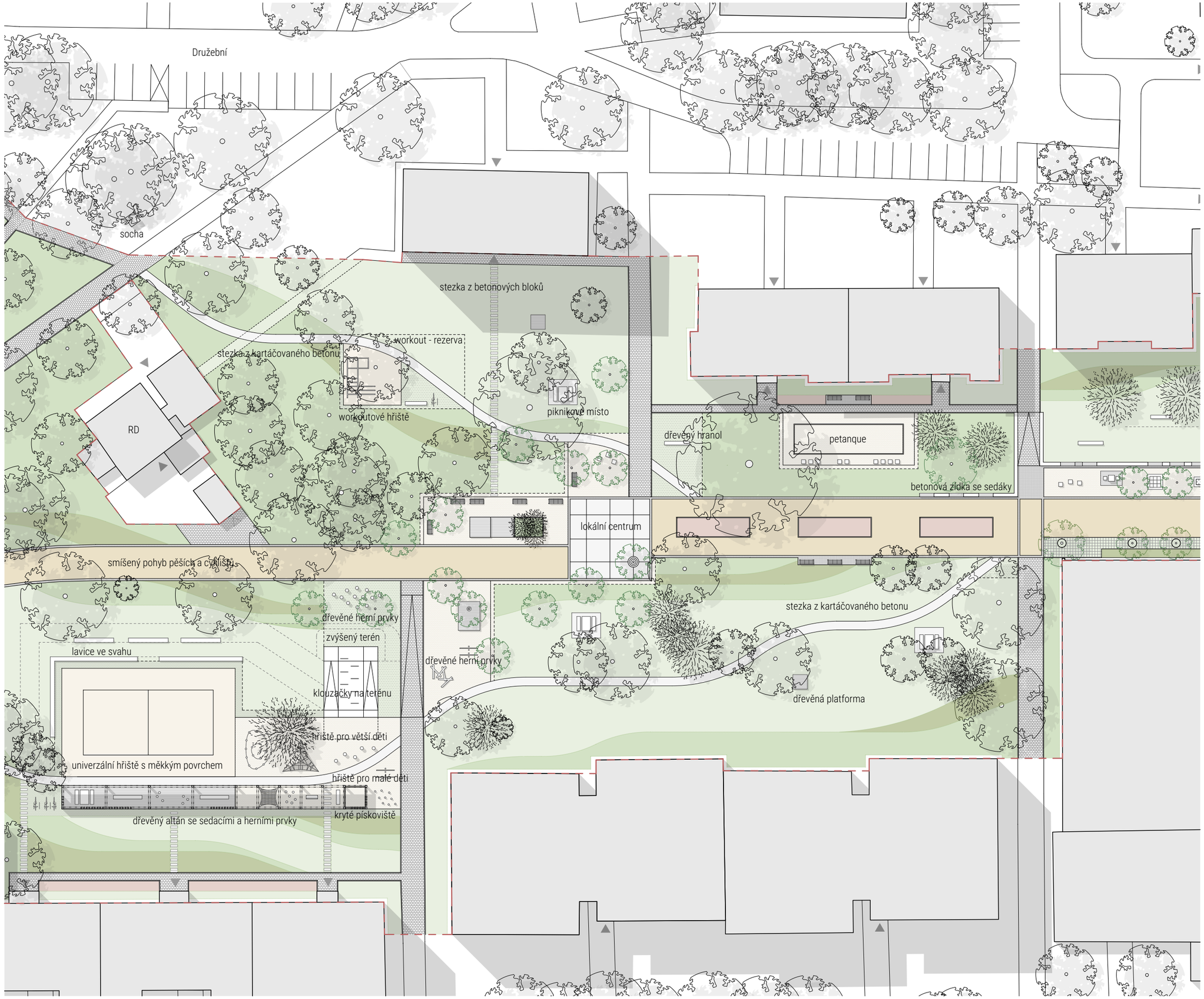

LEGENDA:

- pobytový trávník
- extenzivní trávník
- keře
- květinový záhon
- štěrkový trávník
- mlat
- probarvený asfalt
- beton
- dřevěná paluba
- polyuretanový povrch
- betonová dlažba obdélná
- zatravněná betonová dlažba
- kamenná kostka
- objekt
- stávající strom listnatý
- stávající strom jehličnatý
- navrhovaný strom listnatý
- hranice řešeného území

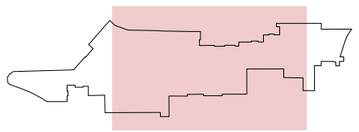

0 5 10 20 1:500

Situace - oblast B.1

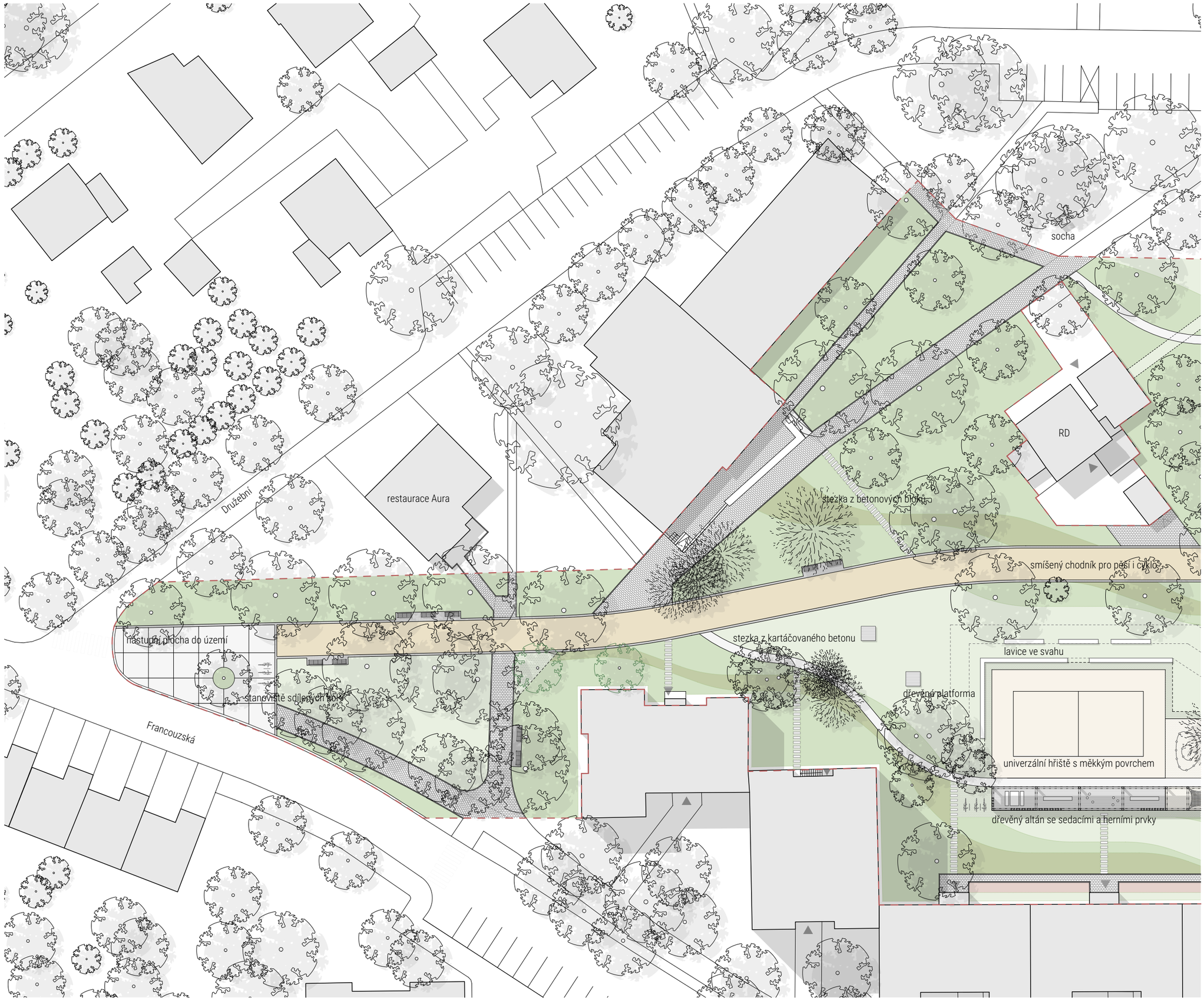

LEGENDA:

- pobytový trávník
- extenzivní trávník
- keře
- květinový záhon
- štěrkový trávník
- mlat
- probarvený asfalt
- beton
- dřevěná paluba
- polyuretanový povrch
- betonová dlažba obdélná
- zatravněná betonová dlažba
- kamenná kostka
- objekt
- stávající strom listnatý
- stávající strom jehličnatý
- navrhovaný strom listnatý
- hranice řešeného území

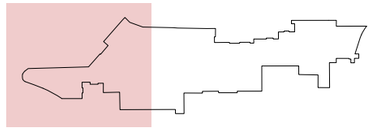

0 5 10 20 1:500

Situace - oblast B.1

Axonometrie |

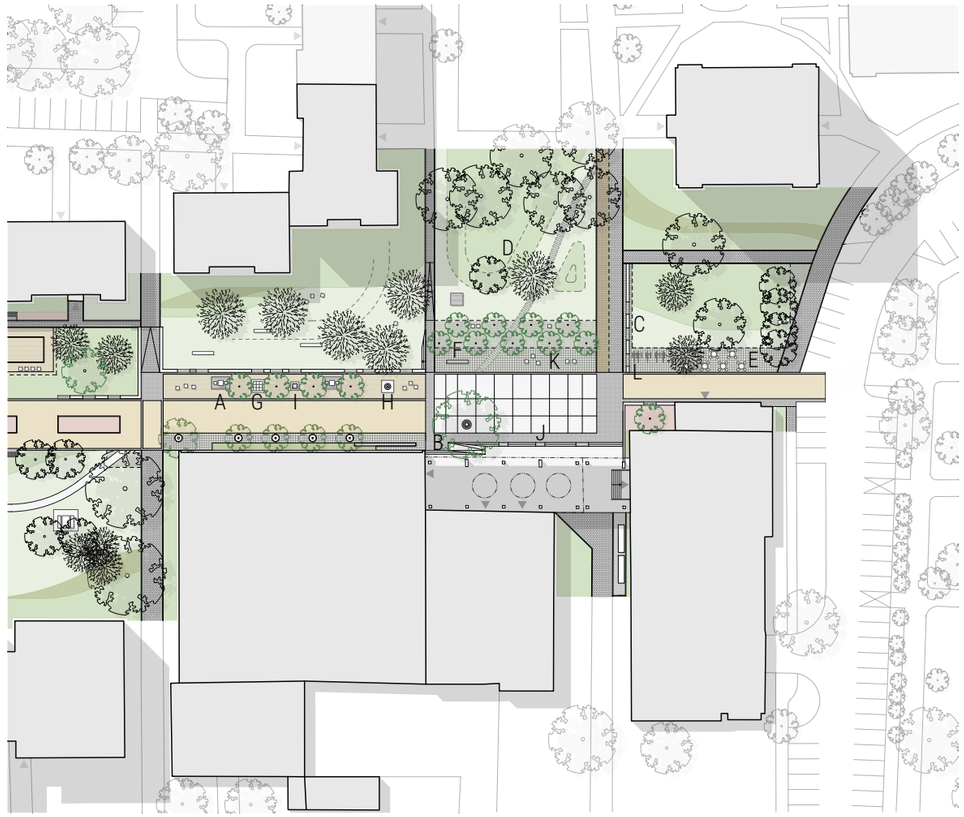

A - šachový stůl

B - rampa je součástí schodů

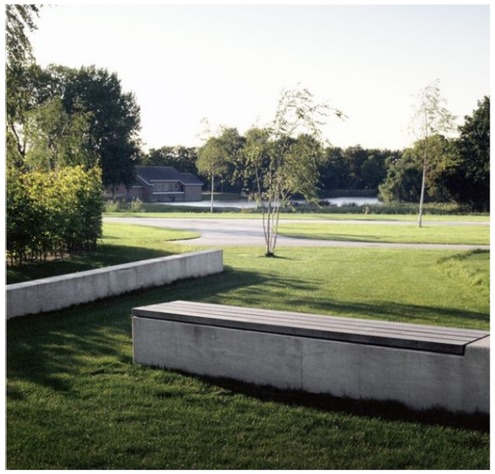
C - betonová lavice / zídka s dřevěným sedákem

D - umělá terénní vlna

E - veřejné posezení typu pražské židle

F - lavice z masivního dřeva

G - taneční zvonkohra

H - veřejné pítko

I - zvukový sloup

veřejné osvětlení

J - dřevěné sedáky na schodech

K - kostky z masivního dřeva

L - stojan na kola

Reference - prvky - oblast A |

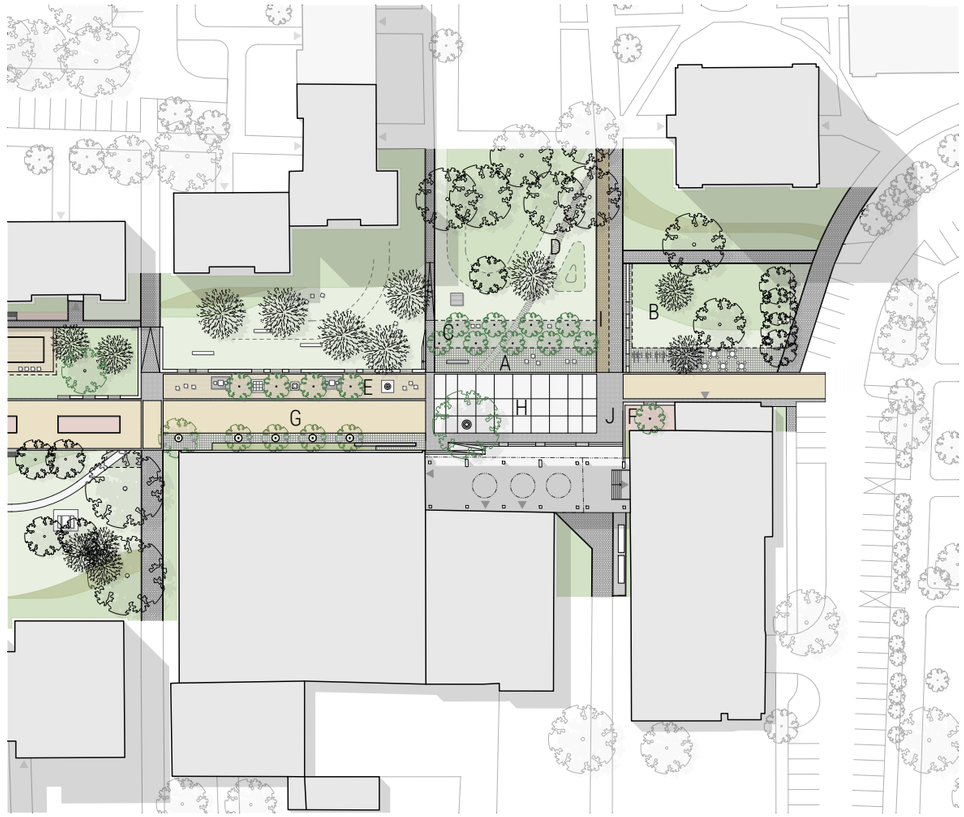

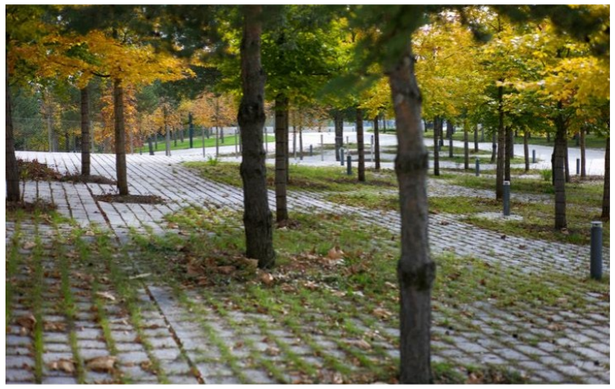
A - zatravněná betonová dlažba

B - pobytový / extenzivní trávník

I - beton. dlažba šedá

C - štěrkový trávník

D - stezka z betonových bloků

I - beton. dlažba okrová

E - mlatová plocha se stromy

F - betonová lavice se zvýšeným záhonem

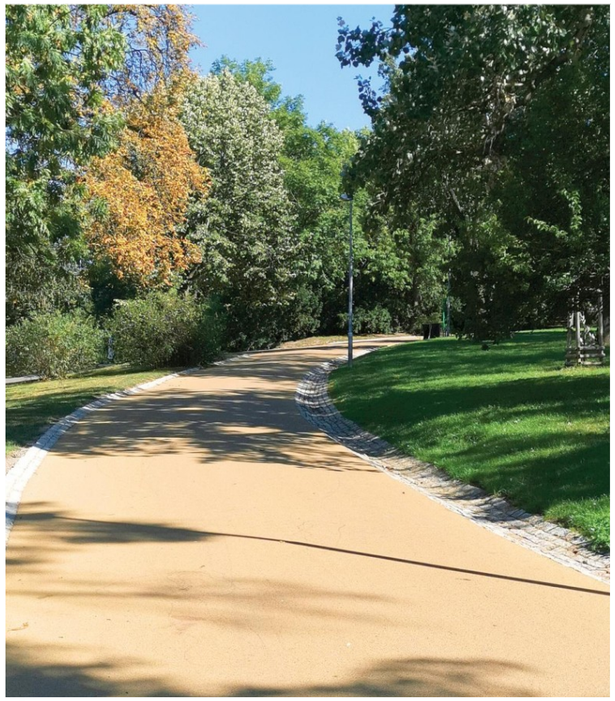
G - probarvený asfalt s přídlažbou z kamenných kostek

H - monolitická betonová plocha s drážkami

J - kamenná kostka

Reference - materiálové řešení - oblast A |

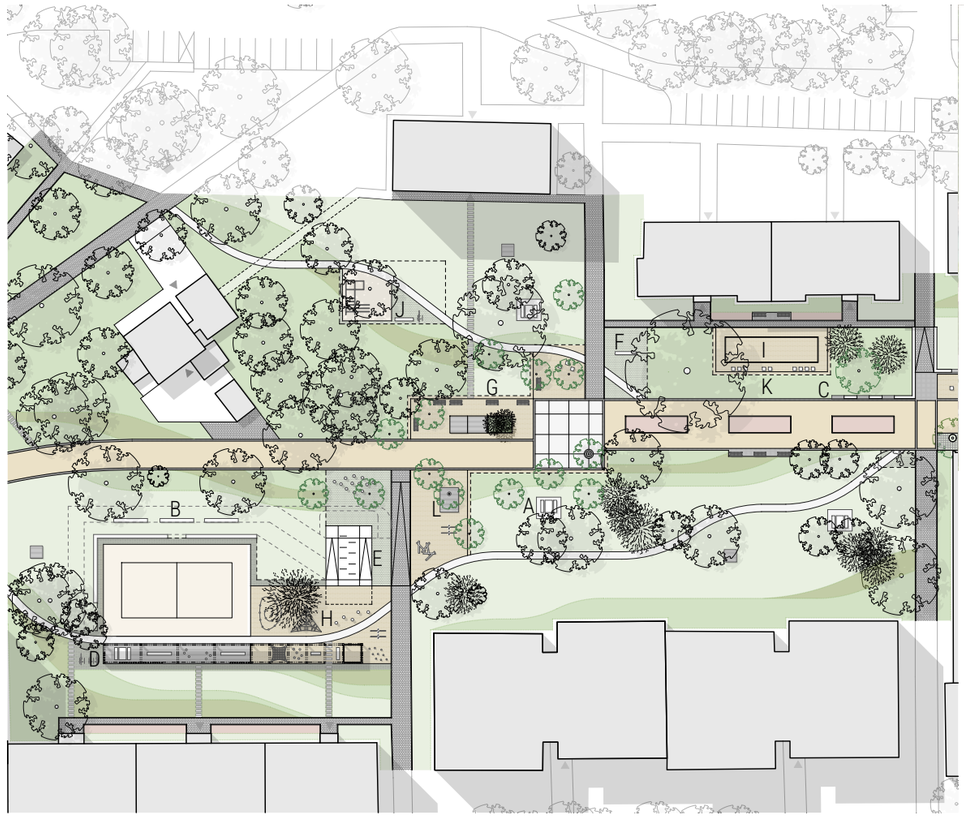

A - piknikové místo

B - lavice ve svahu

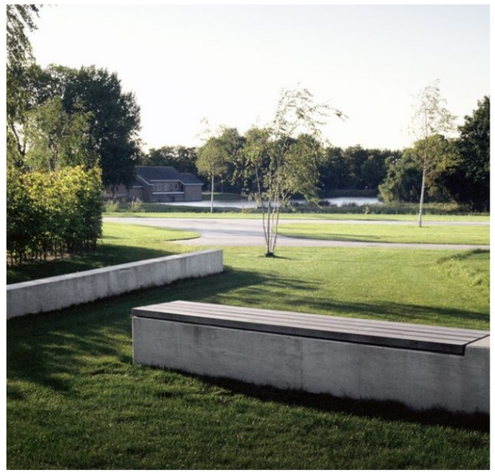
C - betonová lavice / zídka s dřevěným sedákem

D - altán se sedacími a herními prvky

E - klouzačky na terénu

F - lavice z masivního dřeva

G - dřevěná lavice, typově Stack

kovový koš, typově Radium

H - dřevěné herní prvky

I - hřiště na petanque

K - kostky z masivního dřeva

J - workoutové hřiště

L - dřevěná platforma

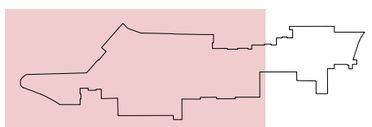

Reference - prvky - oblast B |

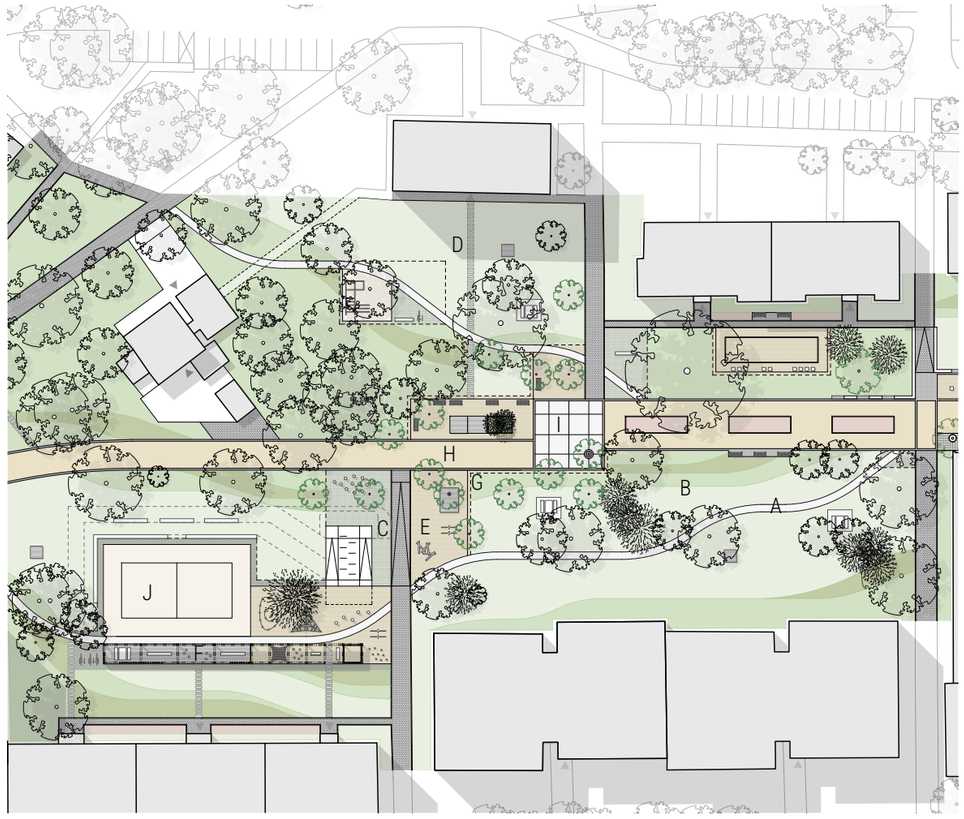

A - kartáčovaný beton

B - pobytový / extenzivní trávník

C - štěrkový trávník

D - stezka z betonových bloků

E - mlatová plocha

F - dřevěná paluba

G - mlatová plocha bez obruby prorůstající trávou

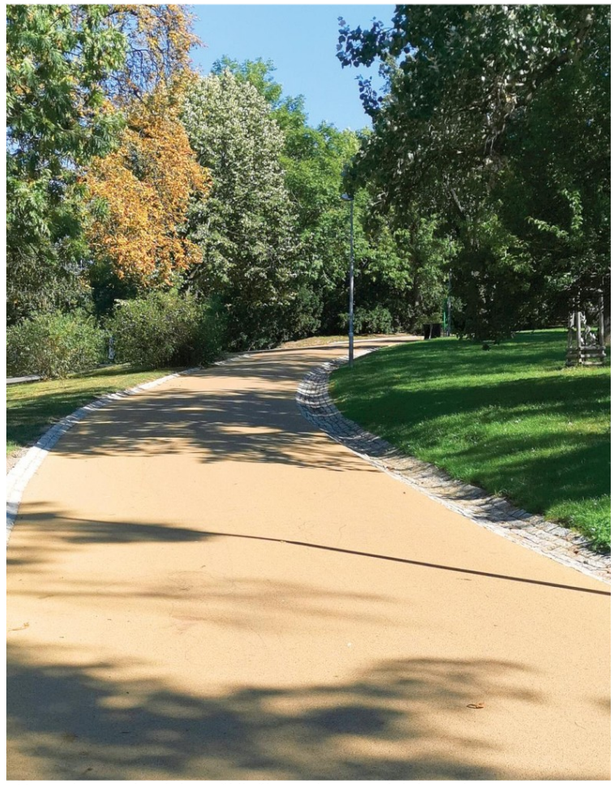
H - probarvený asfalt s přídlažbou z kamenných kostek

I - monolitická betonová plocha s drážkami

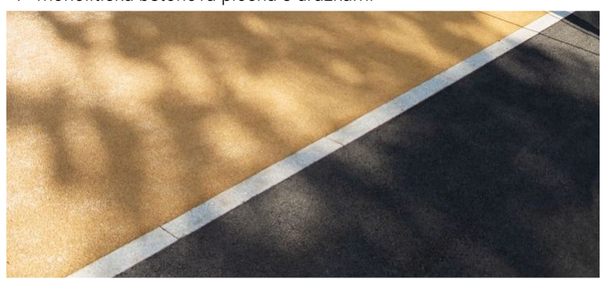
J - polyuretanový měkký povrch, okrová barva

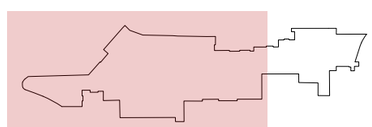

Reference - materiálové řešení - oblast B

Vegetační úpravy / stromy
- stromy ponechané - listnaté
- stromy ponechané - jehličnaté
- stromy a dřeviny ke kácení
- stromy - nové dosadby
- osnova výsadeb
- stromy stávající okolní

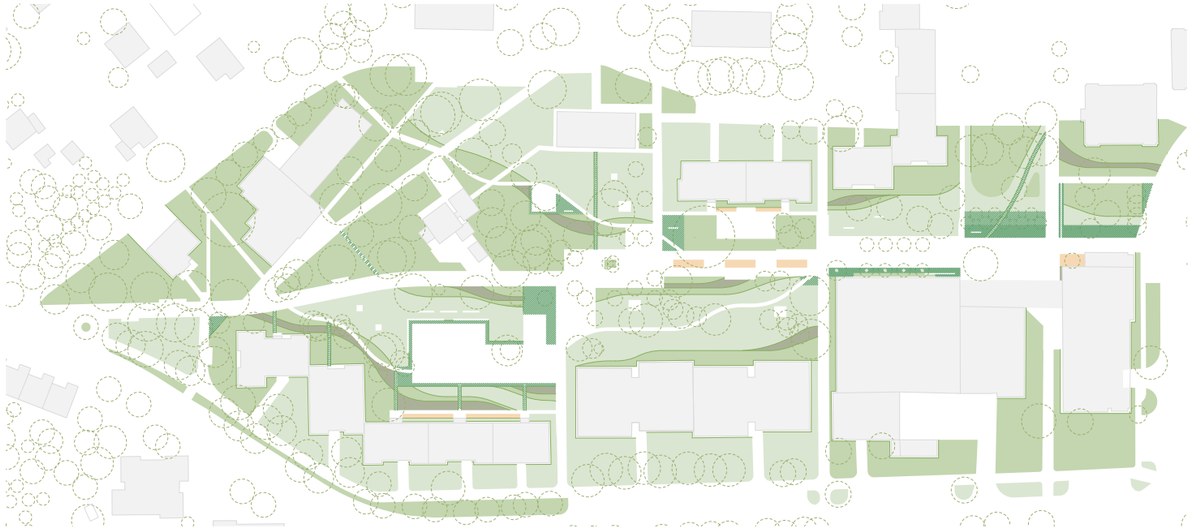

Vegetační úpravy / plochy
- pobytový "intenzivní" trávník
- luční "extenzivní" trávník
- štěrkový trávník a zatravněná dlažba
- travobylinné podrosty + keře
- kvetoucí trvalkové záhony

0 20 40 80 1:2000

Zeleň

Jako rozhodující pro obnovu řešeného prostoru budou nezbytné kvalitní biotechnické a pěstební zásahy. Jejich cílem je zajištění rozvoje vegetace, zpevnění kosterních dřevin, adaptace porostů, podpora vybraných stávajících dřevin, jejich skupin, keřů a dalších prvků vegetace, jako podstatné hodnoty ekologické i kulturní. Jednotlivé pěstební kroky musí být odůvodněny aktuálním dendrologickým průzkumem. Dřeviny budou hodnoceny jednotlivě a také ve vzájemné souvztažnosti v porostech. Kromě hodnot dendrometrických musí být hodnocen jejich krajinářský a kompoziční význam. Bude stanovena hierarchie dřevin v porostech podle vlastností a funkčnosti. Jedná se především o probírky a dosadby nových stromů, popřípadě keřů a podporu vybraných stávajících stromů. Zásahy je vhodné rozdělit do samostatných etap (ekologicky šetrnější postup).
První etapa by měla proběhnout již v předstihu, nezávisle na ostatní stavební činnosti. Jejím účelem by bylo vyčištění porostů od neperspektivních dřevin a podpora vybraných významných nebo kosterních dřevin, a tedy odstartovat zpevnění těchto porostů.
Následná etapa souvisí s architektonickou koncepcí obnovy, jejíž součástí by byla korekce důsledků předešlých probírek a dosadeb se zaměřením na cílové řešení. Tato etapa by zahrnovala ochranu vybraných dřevin před stavbou, arboristické ošetření dřevin, kácení a dosadby stromů nebo keřů v rámci proměny prostoru. Dosadby budou organizovány do vhodných míst v souladu s koncepcí obnovy a budou voleny druhy nebo kultivary obohacující druhovou skladbu svou barevností a na místě ekologicky vhodné.
Součástí obnovy bude také rekonstrukce a zakládání bylinných porostů, výsadby květin a konečné úpravy. Spodní patro vegetace má vytvářet hierarchii nízké až střední zeleně, a to od intenzivně užívaných ploch trávníků, přes luční plochy až travobylinné podrosty doplňované výsadbami keřů. Tato různorodost má vést k větší schopnosti udržet vláhu a podnítit biodiverzitu v území.

Voda

V travním porostu jsou navrženy pásy s více úrovněmi a četnostmi sečení. Vyšší traviny a louky zvyšují infiltrační schopnosti území během srážek a v horkých obdobích zvyšují množství transpirace vlhkosti z rostlin, vyšší traviny rovněž podporují kyprost půdního profilu, čímž je zvýšen i evaporační koeficient. Stromy umístěné nad těmito pásy výsledný efekt ještě zvyšují. Tyto pásy, mimo estetické hledisko, tedy vylepšují retenční schopnost v území a jeho mikroklima.
Zpevněné povrchy jsou navrženy ve dvou režimech; propustné a odvodněné. Odvodněné povrchy (živičné pásy cest, betonové povrchy) jsou odvodněny vyspádováním do travního drénu, případně propustného zpevněného povrchu. Propustné zpevněné povrchy (mlat, dlažba s širokou spárou) jsou uzpůsobeny k propouštění srážek v závislosti na jejich skladbě. Pro případ přívalových dešťů jsou však rovněž vyspádovány do pásu zeleně, aby nevznikala bezodtoková místa. Tam, kde to podmínky neumožní, budou srážkové vody jímány přes vpusti do zemního vsakovacího objektu dimenzovaného dle vsakovacích parametrů podloží.

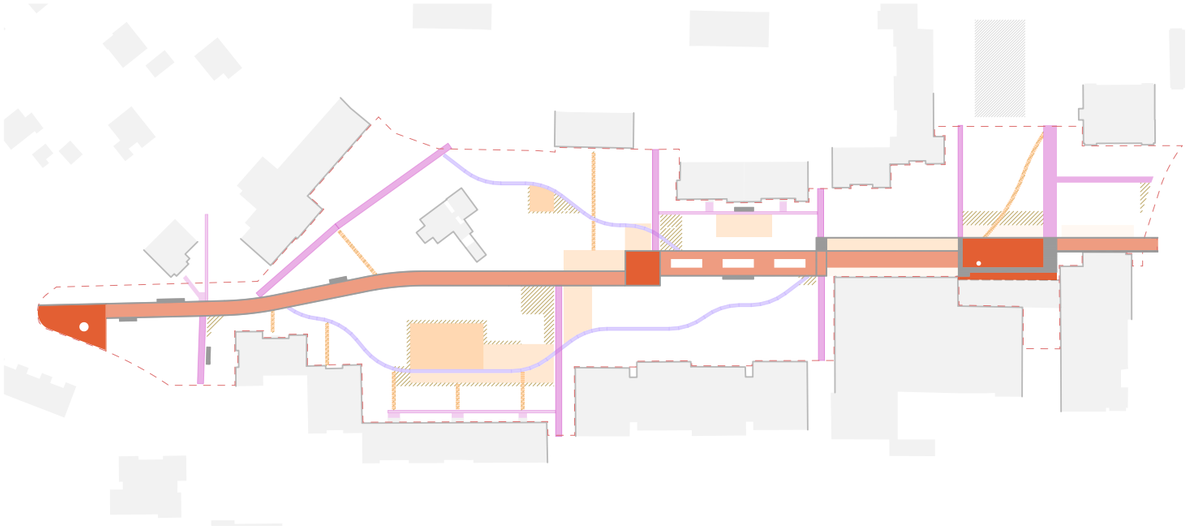

Komunikace / zpevněné povrchy

- veřejná prostranství / pískovaný beton
- korzo / promenáda / probarvený asfalt
- příčné chodníky / betonová dlažba
- paralelní stezky / česaný beton
- doplňkové spojovací chodníčky / šlapáky v trávě
- rozšíření prostranství / zatravněná dlažba
- pobytové plochy / mlat
- herní plochy / EPDM povrch
- rozšíření pobytových a herních ploch / štěrkový trávník
- přídlažby, lemy prostranství / kamenná kostka

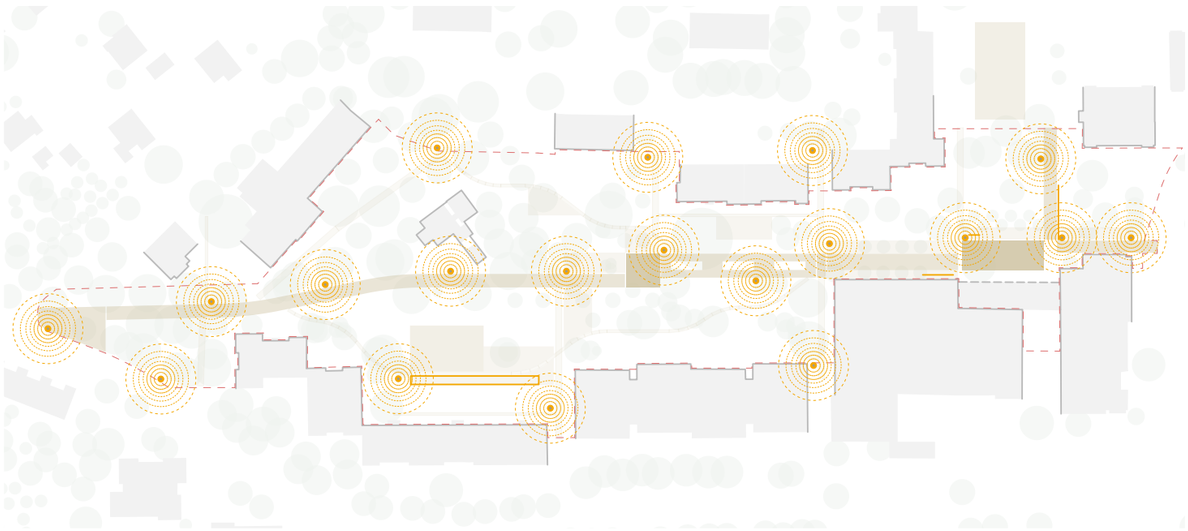

Koncepce veřejného osvětlení

- parkové lampy
- osvětlení prvků

0 20 40 80 1:2000

Architektura

Prostor je doplněn drobnými architektonickými objekty. Jedná se především o prvky mobiliáře a herních ploch, kde je kladen důraz na přírodní materiály, jednoduchost designu a odolnost v čase. Součástí herní plochy je samostatná lehká stavba, která člení a současně cloní prostor hřiště od sousedního předpolí bytového domu. Architektonickou formu tvoří sjednocující prostorový princip modulové skladby, jehož materiálovým základem je dřevo. Základní kubický modul sestávající z hranolů, lze kombinovat s různou náplní, střechou či v provedení SMART s fotovoltaikou. Modul má základní rozměry 3,25x3x3 m a umožňuje vytvořit sestavu do většího celku s možností postupného růstu.

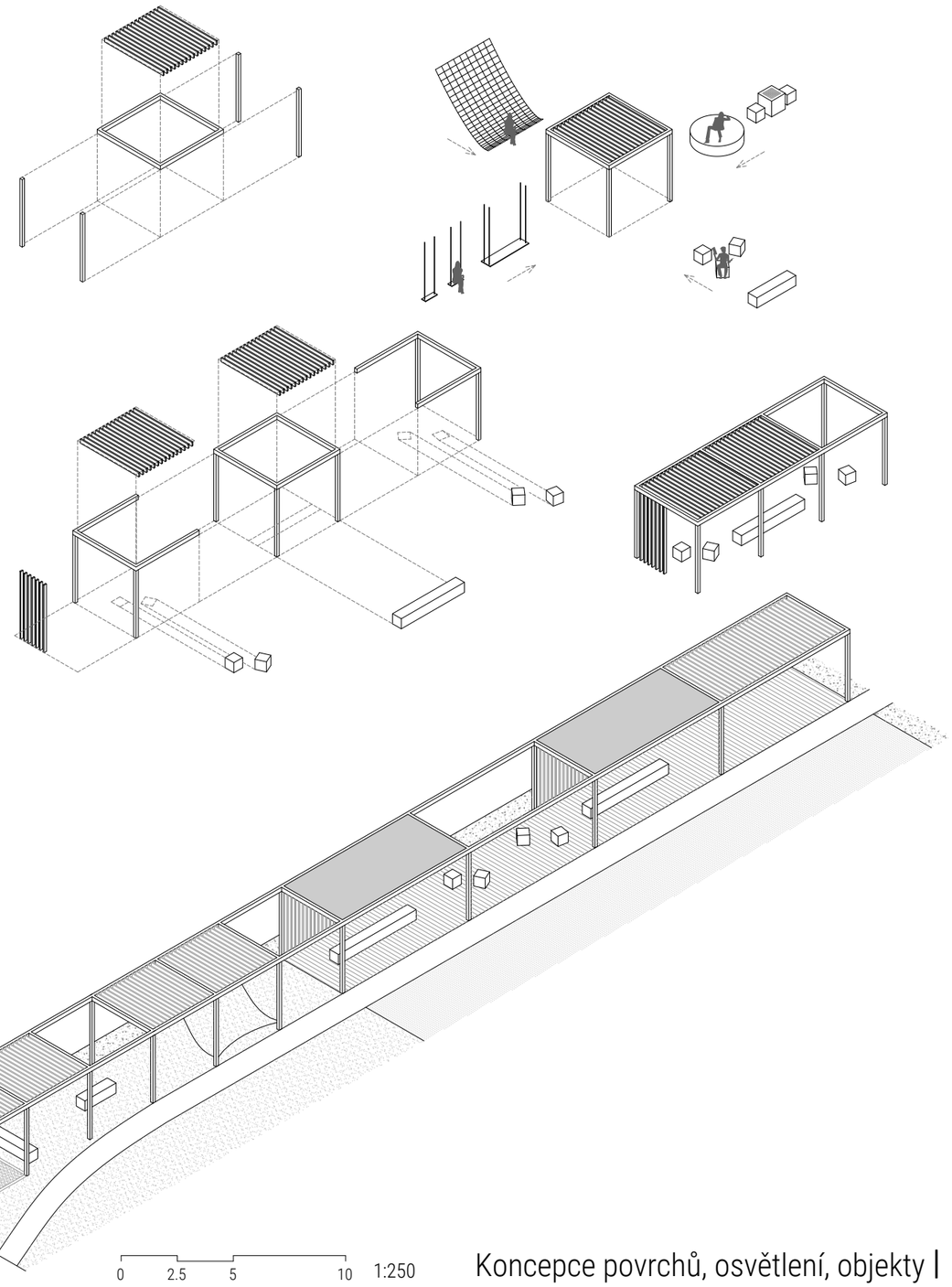

0 2.5 5 10 1:250

Koncepce povrchů, osvětlení, objekty I